

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Către Biroul Permanent al Camerei Deputaților

În temeiul art.74 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și al art.92 din Regulamentul Camerei Deputaților, vă înaintăm alăturat, spre dezbateră și adoptare, **propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare.**

Initiatori:

Deputat ALINA GORGHIU

EXPUNERE DE MOTIVE

Societatea românească, a înregistrat o creștere fără precedent în ceea ce privește numărul, complexitatea și gravitatea litigiilor și al conflictelor, indiferent că ne referim la conflictele dintre persoanele fizice, la conflictele dintre persoanele juridice sau la cele mixte.

Sistemul de justiție din România se confruntă cu probleme financiare și de resurse umane, descentralizarea deciziilor administrativ-financiare și raționalizarea cheltuielilor fiind o necesitate.

În acest context, utilizarea metodelor alternative de soluționare a disputelor a devenit imperios necesară, fiind o prioritate pentru asigurarea eficienței justiției, sufocată în această perioadă de numărul deosebit de mare de dosare (în anul 2010 au fost peste 4.000.000 de dosare pe rolul instanțelor, gestionate cu o schemă de personal de la nivelul anului 1989). Costurile antrenate de către stat cu privire la aceste procese pot fi mult diminuate prin consolidarea medierii, care oferă alternative justiției statale.

Pe acest fond, reglementarea medierii ca un sprijin activ și participativ pentru aparatul de justiție, a devenit imperios necesară, instituțiile special abilitate fiind realmente sufocate de numărul și complexitatea tot mai crescute ale litigiilor de orice fel.

Prin mediere se asigură un plus de descentralizare și flexibilitate pentru sistemul de drept românesc, deoarece scopul ei este de a favoriza o justiție mai flexibilă și puțin costisitoare, și de a degreva instanțele de cauzele minore.

Orice cetățean implicat într-un proces (penal, civil, comercial, etc.) este obligat să suporte resurse considerabile de bani și de timp. Resursele pecuniare vizează nu doar onorariul avocaților sau taxele de timbru, ci și sumele de bani necesare deplasărilor la termenele de judecată. La acestea se adaugă stresul pe care birocratizarea excesivă îl cauzează părților.

În prezent, instituția medierii în România se afla în etapa de cristalizare conceptuală și structurală, încercând să-și definească cât mai precis statutul de instituție legală și să se delimiteze cât mai eficient de instituțiile și profesiile cu atribuții și competențe similare.

Procesul este extrem de dificil dat fiind faptul că, atât din punct de vedere al fondului reglementării legale, cât și în ceea ce privește demersul procedural, medierea nu este coerent integrată în mecanismul legal în care acționează.

În același timp însă, încercând o scurtă analiză de drept comparat, constatăm că există state în care introducerea medierii obligatorii a reprezentat o mișcare esențială pentru eficientizarea justiției.

În Italia, medierea este cunoscută de mult timp și interesul pentru mediere ca mijloc de soluționare a conflictelor s-a conturat în mod semnificativ în ultimii 15 ani. Noua legislație din Italia, care a intrat în vigoare în martie 2011, prevede rezolvarea conflictelor prin intermediul medierii ca procedură prealabilă obligatorie în litigiile civile sau comerciale în special pentru: drepturi de creanță, partaj succesoral, înțelegerile/acordurile familiale, contracte de închiriere, comodat/împrumut de folosință, contract de leasing, daune compensatorii pentru malpraxis, calomnie în presa sau în alte forme de publicitate, contracte de asigurari, contracte bancare.

Astfel, introducerea medierii ca procedură obligatorie oferă o alternativă realistă la abordarea tradițională a litigiilor din Italia, care implică și reducerea semnificativă a costurilor. Aceasta a redus, de asemenea, volumul litigiilor supuse unor proceduri de durată - caracteristică a sistemului judiciar italian, deja suprasolicitat. Mai mult decât atât, legislatura instalată în 2009 și-a conturat un obiectiv clar în promovarea metodelor alternative de soluționare a disputelor, creând facilități statutare pentru mediere și conciliere în toate reformele sale și în toate sectoarele.

În Grecia, legislația cuprinde unele dispoziții pentru furnizarea de servicii de mediere în cazuri bine determinate, în special cu privire la prezentarea litigiilor comerciale mai întâi la mediator și numai după parcurgerea acestei proceduri se va recurge la instanțele de judecată. În afară de procedura medierii, legislația elenă mai prevede unele obligații similare pentru instanța de judecată de la fond, care, conform art.208 din Codul de procedură civilă grec, mai înainte de a intra în cercetarea cauzei, va face eforturi pentru concilierea litigiului și împăcarea părților. Neîndeplinirea acestei obligații nefiind însă sancționată de lege, face ca această prevedere să nu aibă și o importanță faptică corespunzătoare. În comparație față de cazul românesc, de la formarea Centrului Elen de Arbitraj și Mediere în anul 2006, medierea din Grecia a cunoscut o dezvoltare accelerată, fiind utilizată frecvent ca o procedură benefică și utilă.

În Ungaria, din 2006, s-a constatat că numărul cauzelor în care părțile au participat la mediere în urma ședinței de judecată s-a dublat. Prin urmare, Consiliul Național al Magistraturii a lansat un proiect la nivel național, în perioada 1 martie 2009 - 1 martie 2010. La inițiativa Consiliului, acest proiect a fost introdus în trei tribunale. Instanța poate, ulterior citării părților

pentru primul termen de judecată, să le propună acestora medierea și să le pună în vedere să se întâlnească cu un mediator, printr-o scrisoare de informare, potrivit acestui program. Judecătorii pot înainta această scrisoare în toate dosarele. În România s-ar putea adopta acest model, în această fază procesuală, adică dublarea recomandării verbale de o scrisoare de informare.

În Statele Unite, Actul privind Soluționarea Alternativă a Litigiilor din 1998 cere ca fiecare instanță federală districtuală să adopte norme care autorizează utilizarea "soluționării alternative a litigiilor" (ADR) în toate procesele civile. Fiecare instanță este liberă să adopte propriile reguli și practici. De exemplu, unele instanțe au un administrator ADR cu normă întreagă, altele folosesc judecători pentru a supraveghea ADR și câteva utilizează mediatori printre angajați.

Pomind de la certitudinea că medierea comercială este un succes în SUA (cel mai dinamic mediu economic din lume) și că majoritatea litigiilor se soluționează înainte de a se ajunge în sala de judecată, putem anticipa de pe acum impactul pe care medierea obligatorie îl va avea în România.

Prezentă inițiativă legislativă se fundamentează și pe recomandările făcute de Adunarea Generală a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare, care s-a reunit la Vilnius (Lituania) în perioada 8 – 10 iunie 2011. Astfel, în Declarația de la Vilnius privind provocările și oportunitățile sistemului judiciar în actualul climat economic, se menționează în mod expres că sistemele de soluționare alternativă a disputelor pot oferi cetățenilor o metodă alternativă viabilă de a soluționa într-o manieră pașnică și completă conflictele în care sunt parte. Recomandarea cuprinsă în Declarația de la Vilnius este de a încuraja adoptarea de măsuri legislative pentru întărirea rolului medierii și concilierii, precum și pentru stabilirea serviciilor publice adecvate și a unui rol activ al instanțelor în sprijinirea și promovarea unor astfel de servicii.

Față de cele prezentate, vă supunem aprobării **propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare.**

În numele inițiatorilor,
Deputat Alina CORGHIU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea *Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator.*

Parlamentul României adoptă prezenta lege :

Art. 1. – Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, se modifica și se completează după cum urmează:

1. Art. 1. se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 1** Medierea reprezintă o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate și confidențialitate.”

2. La Art. 2, alin (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 2 alin (1)** Dacă legea nu prevede altfel, părțile, persoane fizice sau persoane juridice, vor recurge la mediere, inclusiv după declanșarea unui proces în fața instanțelor competente, în

vederea soluționării pe această cale a conflictelor în materie civilă, comercială, de familie, în materie penală, precum și în alte materii, în condițiile prevăzute de prezenta lege. Partea care nu se prezintă la mediere va suporta integral cheltuielile judiciare avansate de stat și pe cele efectuate de partea adversă, indiferent de soluția care se va da pe fondul cauzei.“

3. Art. 7, partea introductivă, se completează și va avea următorul cuprins:

„**Art. 7** Poate deveni mediator persoana care îndeplinește **cumulativ** următoarele condiții:”

4. La Art. 17, alin (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 17 alin (3)** Consiliul de mediere este format din 9 membri titulari și 3 membri supleanți aleși prin vot direct și secret de mediatorii **activi**, în condițiile prevăzute în Regulamentul de Organizare și Funcționare a Consiliului de Mediere.”

5. La Art. 17, alin (4) se completează și va avea următorul cuprins:

„**Art. 17 alin (4)** Mandatul membrilor Consiliului de Mediere este de 2 ani, cu posibilitatea prelungirii acestuia o singură dată.

6. La Art. 18, alin (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 18 alin (1)** Președintele și Vicepreședintele vor fi aleși în aceste funcții de către mediatorii activi, odată cu alegerea membrilor Consiliului de mediere.”

7. La Art. 18 se introduce un nou alineat, (1¹), cu următorul cuprins:

„**Art. 18 alin (1¹)** Consiliul de mediere va desemna dintre membrii săi o comisie cu activitate permanentă, care pregătește lucrările Consiliului de mediere. Durata mandatului membrilor comisiei permanente este de 2 ani.”

8. La Art. 19, alin (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19 alin (2) Ședintele Consiliului de Mediere sunt publice, indiferent de ordinea de zi, și se desfășoară în prezența a cel puțin șapte membri.”

9. La Art. 19, alin (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19 alin (4) În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul de mediere adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.”

10. La Art. 20, lit. m¹), se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 20 lit. m¹) organizează alegerea următorului Consiliu de mediere, procedurile de organizare a alegerilor urmând a începe cu 6 luni înainte de expirarea mandatului Consiliului în vigoare la momentul respectiv.”

11. La Art. 43, alin (2¹) se modifică și se completează, având următorul cuprins:

„Art. 43 alin (2¹) În conflictele născute în următoarele domenii, părțile și/sau partea interesată, după caz, sunt ținute să facă dovada că au încercat soluționarea litigiului prin mediere:

a) În domeniul protecției consumatorilor, când consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unor produse sau servicii defectuoase, a nerespectării clauzelor contractuale ori garanțiilor acordate, a existenței unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori și agenții economici, ori a încălcării altor drepturi prevăzute în legislația națională sau a Uniunii Europene în domeniul protecției consumatorilor;

b) În materia dreptului familiei;

c) În domeniul răspunderii profesionale în care poate fi angajată răspunderea profesională, respectiv cauzele de malpraxis, în măsura în care prin legi speciale nu este prevăzută o altă procedură;

d) În litigiile de muncă izvorâte din încheierea, executarea și încetarea contractelor individuale și colective de muncă;

e) În litigiile civile și comerciale a căror valoare este sub 50.000 lei cu excepția litigiilor în care s-a pronunțat o hotărâre executorie de deschidere a procedurii de insolvență a unei societăți comerciale și a acțiunilor referitoare la Registrul Comerțului .

f) În cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate și împăcarea părților înlătură răspunderea penală și/sau în cazul infracțiunilor cercetate la plângere prealabilă, după formularea plângerii, dacă făptuitorul este cunoscut sau a fost identificat. Partea care nu se prezintă la mediere va suporta integral cheltuielile judiciare avansate de stat și pe cele efectuate de partea adversă, indiferent de soluția care se va da pe fondul cauzei.

12. La Art. 43, după alin (2¹) se introduce un nou alineat, (2²), cu următorul cuprins:

„Art. 43 alin (2²) Înainte de sesizarea instanței de judecată sau a organului de urmărire penală, părțile sau oricare dintre acestea sunt ținute să încerce soluționarea conflictului prin mediere, sub sancțiunea prematurității introducerii cererii de chemare în judecată sau a plângerii penale prealabile.”

13. Art. 49 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 49

(1) Termenul de prescripție a dreptului la acțiune pentru dreptul litigios supus medierii se suspendă începând cu data inițierii procedurii de mediere, până la închiderea acesteia, în oricare din modurile prevăzute de prezenta lege, dar nu mai mult de 90 de zile.

(2) În cazul încheierii acordului de mediere, de către părți, termenul de prescripție la acțiune se întrerupe.”

14. Art. 59 se modifică și se completează prin introducerea a trei noi alineate, alin (1), (2) și (3), cu următorul cuprins:

„Art. 59

- (1) Înțelegerea părților poate fi supusă autentificării notarului public ori încuviințării instanței de judecată, în condițiile prevăzute la art. 63.
- (2) Acordul de mediere autentificat de notar reprezintă titlu executoriu, iar în situația neexecutării, partea interesată poate solicita încuviințarea executării conform prevederilor Codului de Procedură Civilă.
- (3) Când acordul de mediere se încheie înainte sau după declanșarea unui proces în fața instanțelor, la cererea cel puțin a uneia dintre părți, cu consimțământul expres consemnat în conținutul acordului de mediere al celeilalte, instanța va pronunța o hotărâre de expedient care reprezintă titlu executoriu.”

15. La Art. 61, alin (1) se modifică și se completează, având următorul cuprins:

„Art. 61 alin (1) În cazul în care conflictul a fost dedus judecătii, soluționarea acestuia prin mediere va avea loc din inițiativa părților sau la propunerea oricăreia din acestea, ori la recomandarea instanței, cu privire la drepturi asupra cărora părțile pot dispune potrivit legii. Medierea va avea ca obiect soluționarea în tot sau în parte a litigiului.”

16. La Art. 63, alin (2) se modifică, având următorul conținut:

„Art. 63 alin (2) Odată cu pronunțarea hotărârii, instanța va dispune, la cererea părții interesate, restituirea taxei judiciare de timbru.”

17. La Art. 63, după alin (2) se introduc trei noi alineate, alin (2¹), (2²) și (2³), având următorul cuprins:

„Art. 63

(2¹) În cazul în care părțile se vor prezenta cu acordul de mediere la primul termen de judecată, acestea vor fi scutite de achitarea taxei judiciare de timbru.”

(2²) În termen de zece zile de la primirea acordului de mediere, instanța va elibera hotărârea de expedient.

(2³) În situația încheierii unui acord, mediatorul este obligat să depună, la organul de urmărire penală sau la instanța competentă, acordul de mediere și procesul verbal de încheiere a medierii în original și în format electronic.”

18. La Art. 64, alin (1) se modifică și se completează, având următorul cuprins:

„Art. 64 alin (1) Vor fi rezolvate prin mediere neînțelegerile dintre soți :

- privind continuarea căsătoriei,
- în cazul partajului de bunuri comune,
- exercițiul drepturilor părintești,
- stabilirea domiciliului copiilor,
- contribuția părinților la întreținerea copiilor,
- precum și orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii.

19. La Art. 64, după alin (1) se introduc două noi alineate, (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:

„Art. 64

(1¹) Fac excepție de la prevederile alin (1), cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată la data intrării în vigoare a prezentei legi, ce au ca obiect :

- neînțelegerile dintre soți privind continuarea căsătoriei,
- în cazul partajului de bunuri comune,

- exercițiul drepturilor părintești,
- stabilirea domiciliului copiilor,
- contribuția părinților la întreținerea copiilor
- precum și orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii,

dacă părțile sau oricare din ele, fac dovada participării la o procedură de mediere, până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Dovada participării la mediere de către părți sau oricare din acestea se va face printr-un înscris eliberat de mediator.

(1²) În cazul acordurilor de mediere încheiate de părți, în cauzele/conflictele ce au ca obiect exercițiul drepturilor părintești, contribuția părinților la întreținerea copiilor și stabilirea domiciliului copiilor, acestea se transpun numai printr-o hotărâre de expedient .

20. La Art. 67, alin (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 67 alin (2) În cazurile prevăzute la art. 43 alin (2¹) și Art. 43 alin (2²), persoana vătămată și/sau făptuitorul vor încerca soluționarea litigiului pe calea medierii.”

21. La Art. 70, alin (3) și alin (5) se abrogă:

„Art. 70 alin (3) Abrogat.”

„Art. 70 alin (5) Abrogat.”

22. Art. 75 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 75 Membrii altor profesii liberale care dobândesc calitatea de mediator potrivit prevederilor prezentei legi, pot desfășura activitatea de mediere la sediul unde își exercită activitatea de bază.”

Art. II. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial, cu excepția art. 43 care va intra în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art.75 și ale art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților	Președintele Senatului
Roberta Alma Anastase	Mircea Dan Geoană